

Liikenneturvallisuusraportti 2021

Kauniaisten liikenneonnettomuudet 2021

Kauniaisten kaupungin julkaisu 5/2022

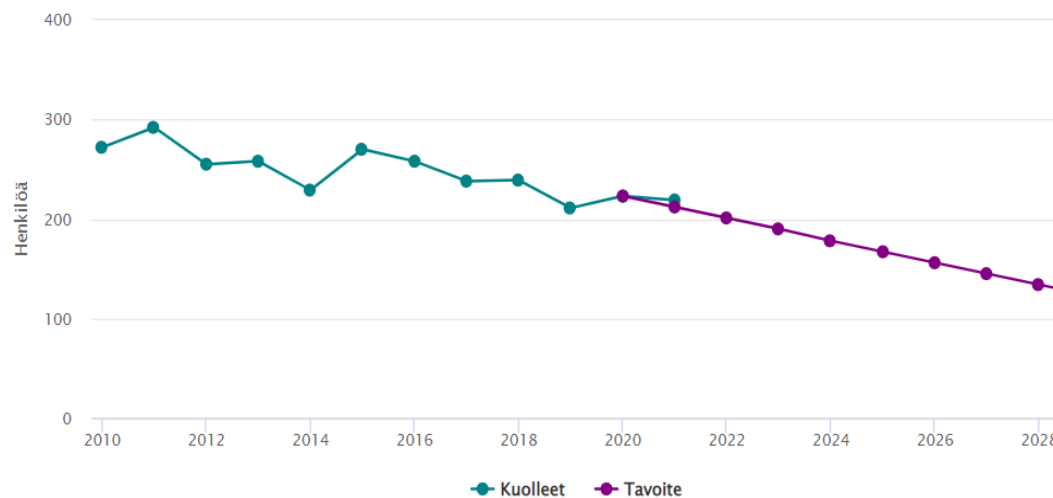
Liikenneturvallisuus Suomessa

Liikenne- ja viestintäministeriön uusi liikenneturvallisuus-strategia 2022-2026 ohjaa nollavisio, jonka mukaisesti kenenkään ei tarvitsisi liikennemuodosta riippumatta kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä vuoteen 2050 mennessä.

Suomi sitoutui 2017 Vallettan julistuksessa EU-maiden kanssa tavoittelemaan tieliikennekuolemien ja vakavien loukkaantumisten vähentämistä puolella vuoden 2020 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Kyseinen välitavoite ohjaa myös liikenneturvallisuusstrategian toteuttamista ja liikenneturvallisuustyötä kohti vuoden 2050 nollavisiota.

Vuonna 2021 Suomessa tieliikenteessä kuoli tilastokeskuksen tietojen mukaan 219 ihmistä, jossa on n. 2% lasku viime vuoden vastaavasta luvusta. Ennakkotietojen perusteella pyöräilijöiden kuolemat vähenivät ja moottoripyöräilijöiden lisääntyivät verrattuna vuoteen 2020, mutta muuten muutokset olivat pieniä. Lähde: Liikennefakta

Tieliikenteessä kuolleet ja tavoite

Tieliikenteessä kuolleet vuosina 2010-2021 ja tavoite lähivuosille. Lähde Liikennefakta.fi

Liikenneturvallisuus Kauniaisissa

Liikenneturvallisuus Kauniaisissa on useampana vuonna ollut hyvällä tasolla verrattaessa tilanteeseen koko maassa. Myönteinen kehitys muualla Suomessa on kuitenkin tätä eroa hiljalleen kaventamassa.

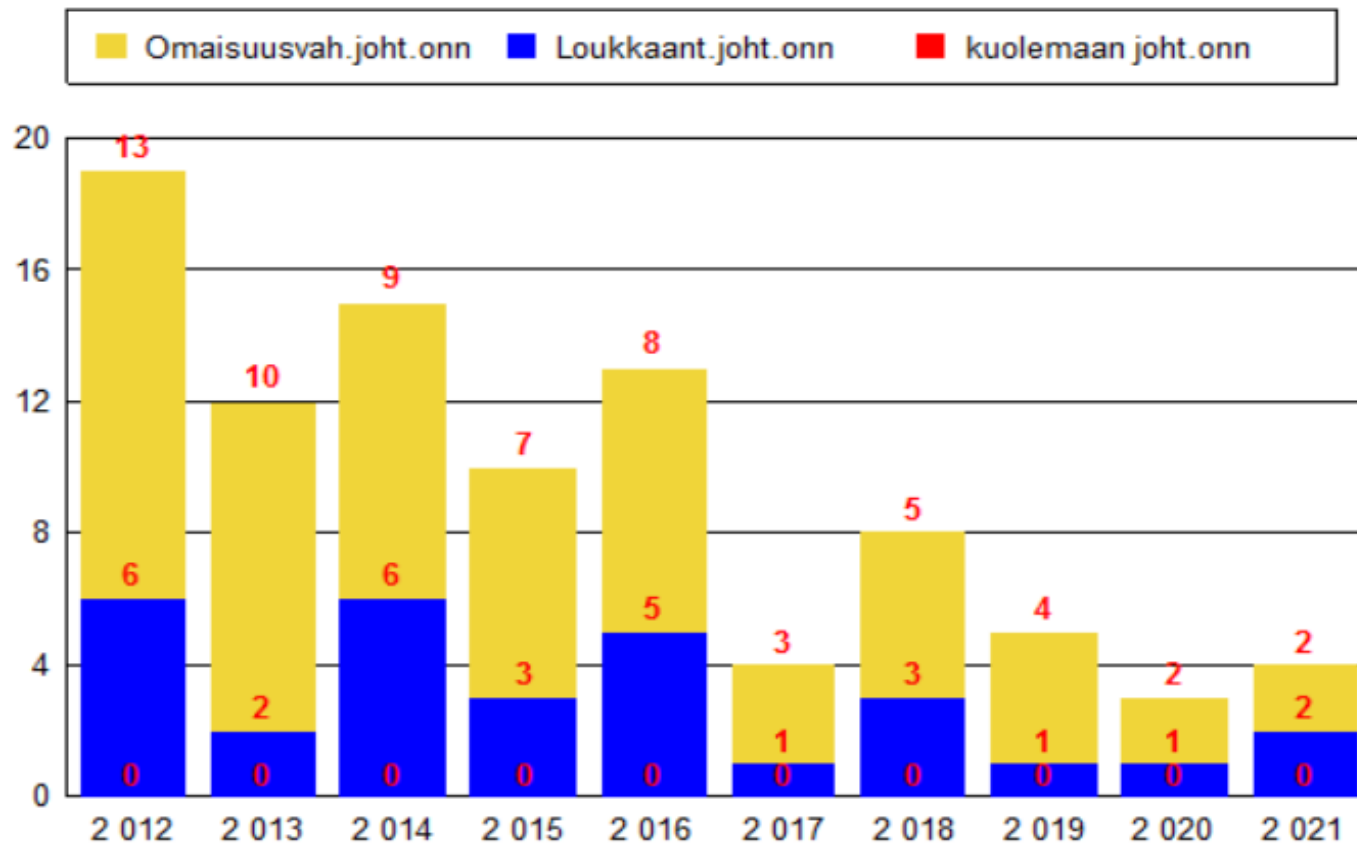
Kauniaisten tilastotiedot perustuvat pieniin otantoihin, josta syystä vuosittaiset prosentuaaliset vaihtelut voivat olla suuret. Huomionarvoista on, että kuolonuhrin vaatinut tieliikenneonnettomuus Kauniaisissa sattui viimeksi vuonna 1997.

Iiitu-tilaston sekä Rambollin *onnettomuudet kartalla*-tilaston mukaan Kauniaisissa sattui viime vuoden aikana kaksi loukkaantumiseen johtanutta- sekä kaksi omaisuusvahinkoihin johtanutta onnettomuutta. Onnettomuudet on esitetty tarkemmin seuraavilla sivuilla.

Iiitu tiedot perustuvat Poliisille ilmoitettuihin onnettomuuksiin. Poliisin tietoon tulee arviolta noin 30 % henkilövahinkoon johtaneista tieliikenneonnettomuuksista. Vähiten tietoa on yksittäisonnettomuuksissa loukkaantuneista polkupyöräilijöistä. Puutteellisuudet johtuvat lähinnä siitä, etteivät onnettomuudet tule poliisin tietoon.

Tilastoja voi täydentää esimerkiksi työnantajien vakuutusyhtiöille ilmoitetuista työmatkatapaturmista. Kauniaisissa ilmoitettuja työmatkatapaturmia on sattunut vuoden 2021 aikana reilu 30 kappaletta. Suurin osa näistä oli jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden kaatumis- tai liukastumistapauksia. (Lähde: TVT 2022).

Kauniaisissa tapahtuneet tieliikenneonnettomuudet vakavuuden mukaan vuosina 2012-2021

Lähde: Iliitu 2022

Kauniaisissa tapahtuneet työmatkaonnettomuudet

Tapaturmavakuutuskeskuksen mukaan Kauniaisissa sattuu keskimäärin noin 20-30 tapaturmaa työmatkoilla vuosittain.

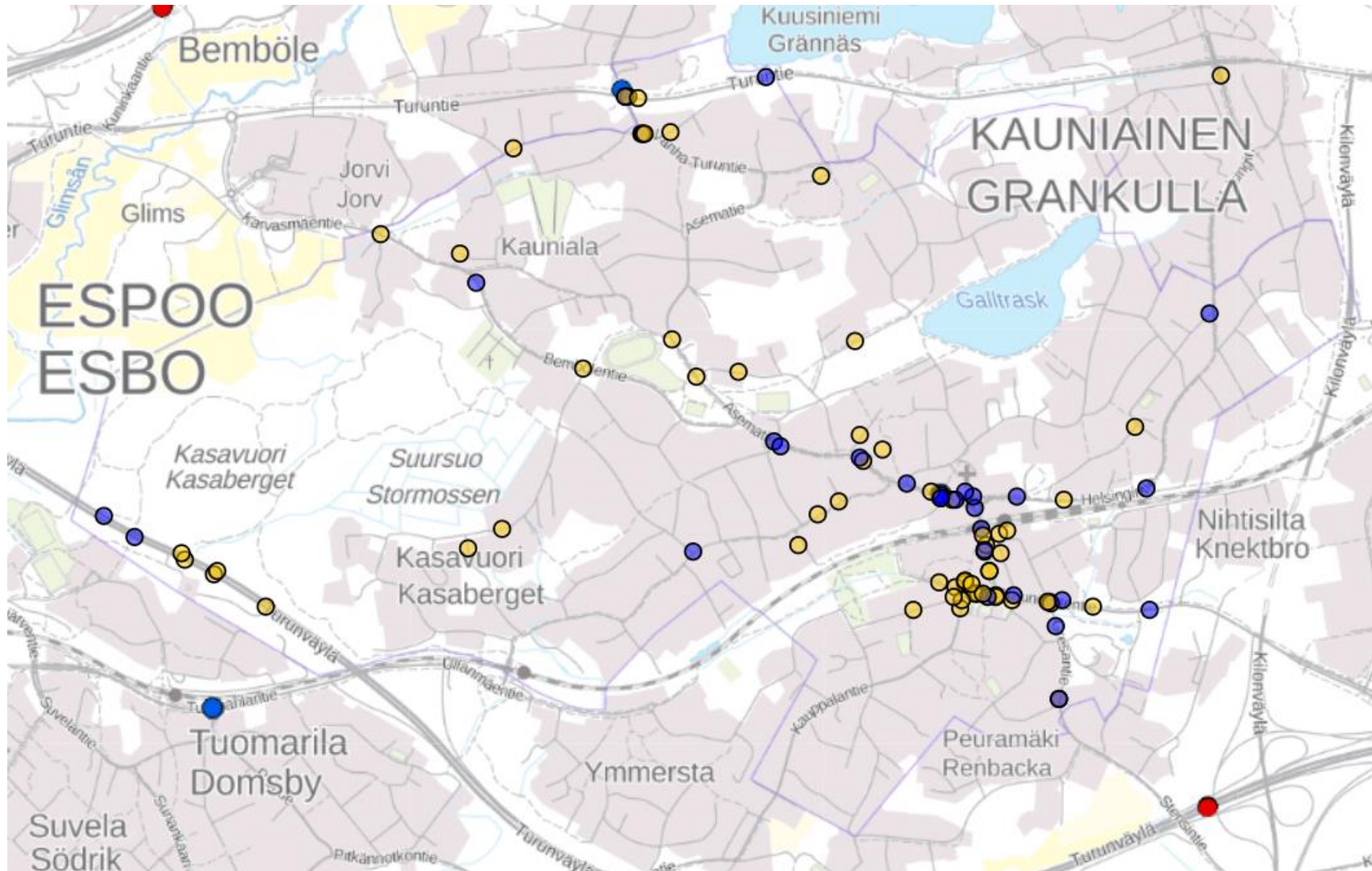
Tapaturmat ovat oletettavasti liukastumisia ja muita pieniä onnettomuuksia, sillä niistä ei ole tiedotettu poliisille.

Alla Tapaturmavakuutuskeskuksen tilastotiedot yhdeksältä viimeiseltä vuodelta. Vuoden 2021 arvo on laskennallinen arvio (viivekertoimella korjattu) ja tilastotietoihin vuosien 2020-2021 osalta vaikuttaa vahvasti kaksi koronavuotta ja etätyöskentelyn huomattava kasvu.

LIKKUMISTAPA	SATTUMISVUOSI									YHT
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
YHT	30	29	22	28	38	41	41	16	17	262
jalan	19	18	15	18	26	27	23	10	11	167
polkupyörällä	7	9	3	7	7	8	14	4	4	63
henkilöautolla	4	2	3	3	2	5	2	1	2	24
muut yhteensä	0	0	1	0	3	1	2	1	0	8

Lähde: Tapaturmavakuutuskeskus 2022

Onnettomuuksien sijainti vuosina 2012-2021

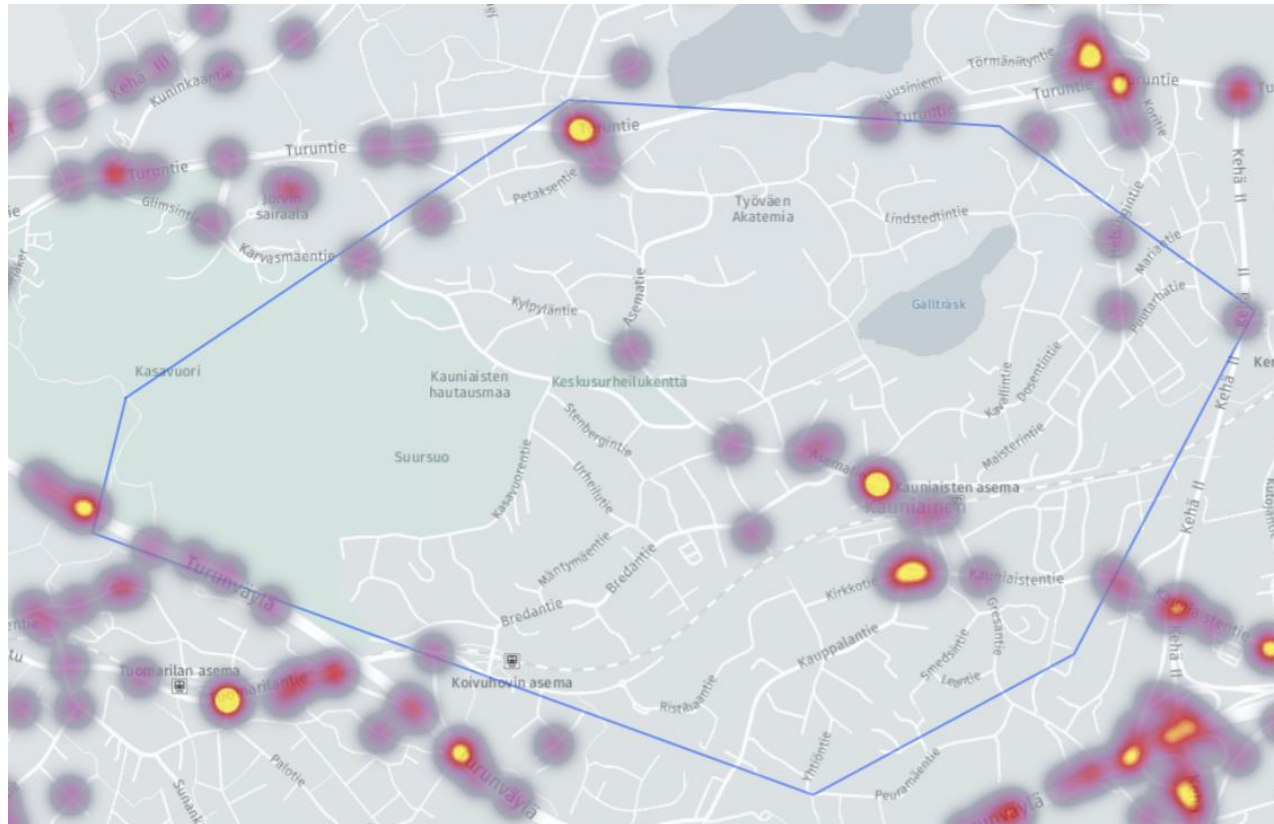

● Henkilövahinko-onnettomuudet

● Omaisuusvahingot

Lähde: Iliitu 2022

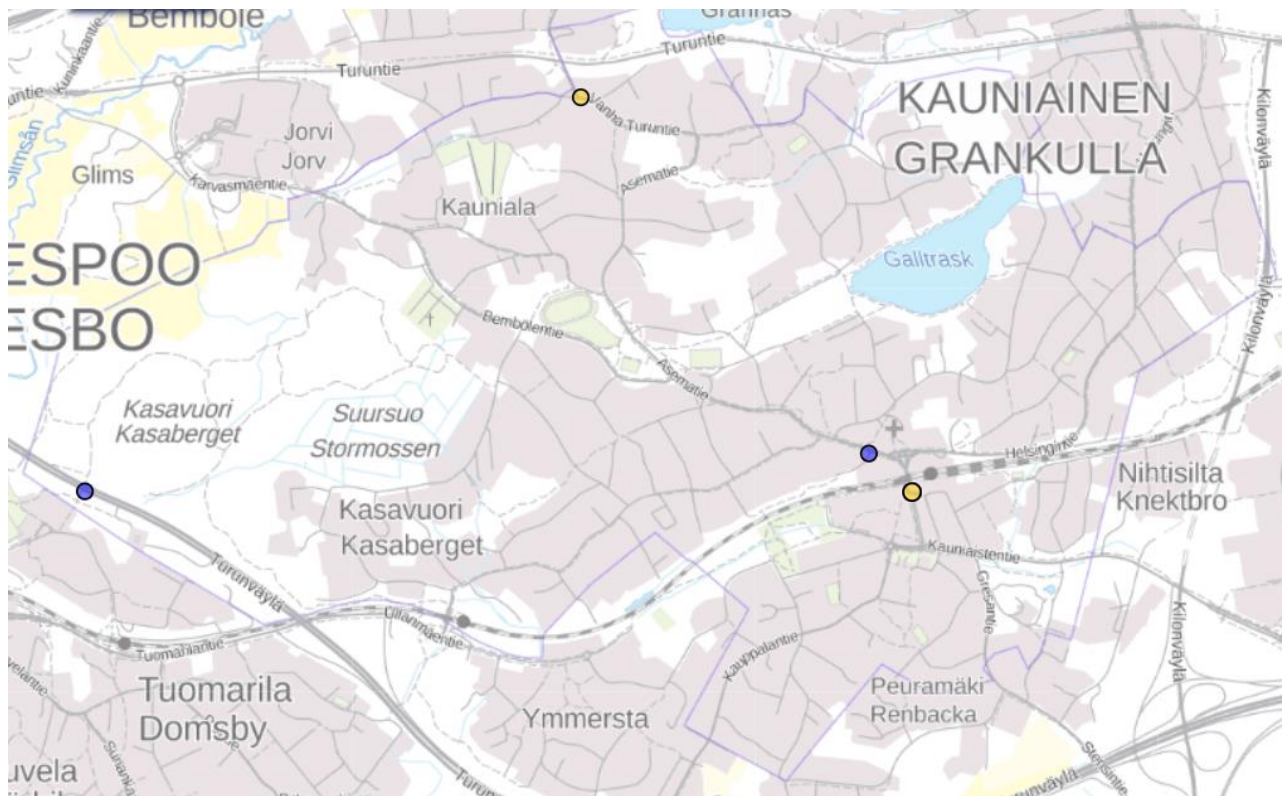
Onnettomuuksien kasauma vuosina 2017-2021

Lähde: Ramboll onnettomuudet kartalla 2022

Kauniaisten henkilöonnettomuuksien kasaumat vuosina 2017-2021 (yhteensä 33 onnettomuutta). Eniten vahinkoja ja onnettomuuksia sattuu Kauniaisten keskustan alueella, mutta painopiste on siirtynyt Tunnelitieltä selkeämmin Asematien ja Kauniaistentien alueille. Postitorin risteysalueen rakentaminen kiertoliittymäksi ja Tunnelitien parantaminen Espoon Kaupunkiradan rakentamisen yhteydessä tulee vaikuttamaan Kauniaisten liikenneturvallisuuteen, onnettomuuksia vähentäen. Kaupunkiradan Baana (pyöräilyn laatuikäntävä) luo osaltaan turvallisemmat kevyen liikenteen yhteydet.

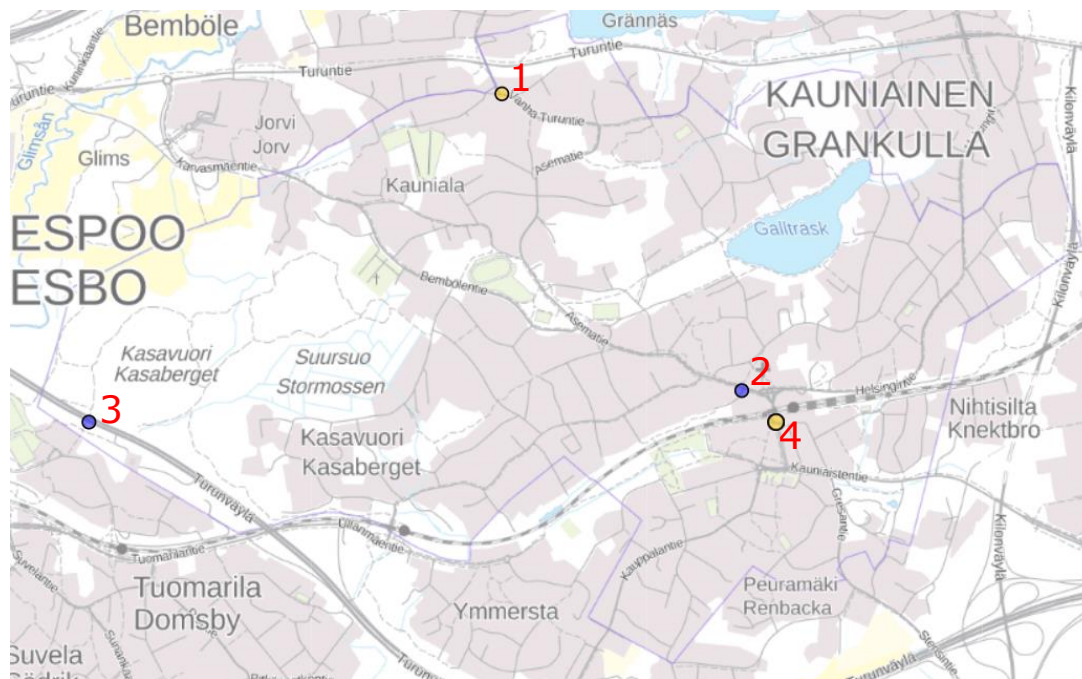
Kauniaisissa loukkaantumiseen ja omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet 2021 (Iliitu)

2021 Kauniaisissa tapahtui kaksi loukkaantumiseen johtanut tieliikenneonnettomuutta (Iliitu 2022).

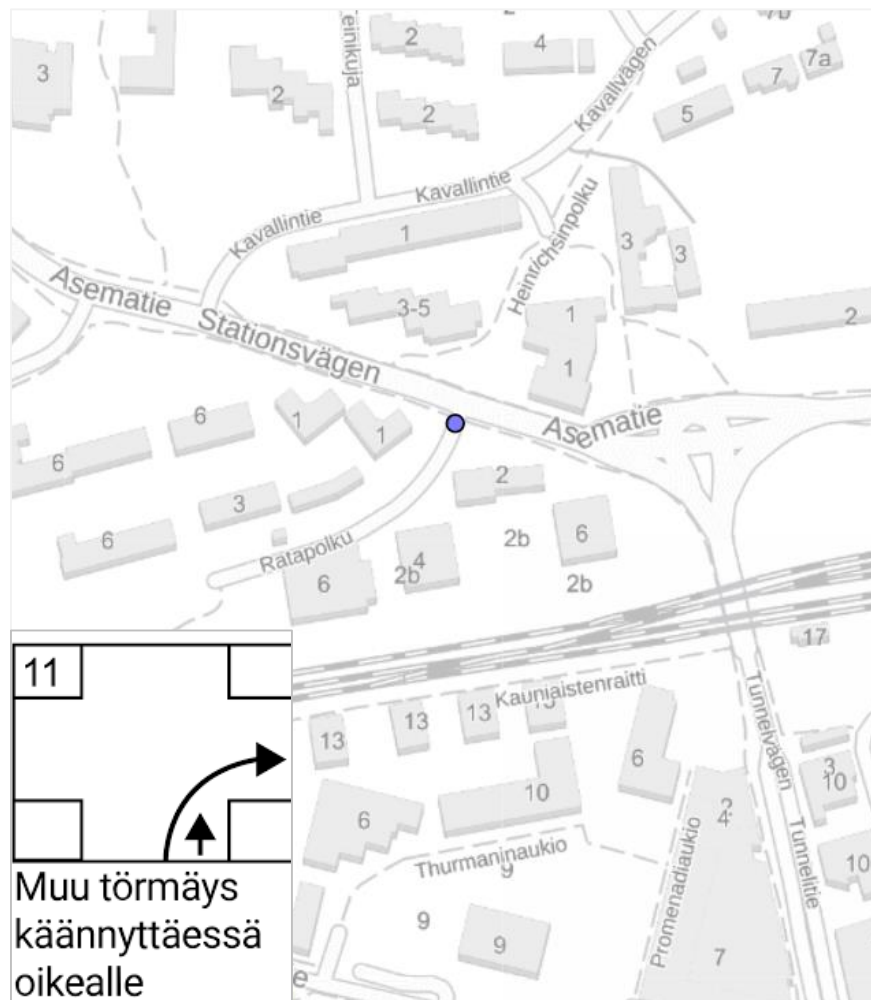
- Loukkaantumiseen johtanut onnettomuus
- Omaisuusvahinkoon johtanut onnettomuus

Kauniaisissa loukkaantumiseen ja omaisuusvahinkoon johtaneet tieonnettomuudet 2021 (Iliitu)

1. Kahden henkilöauton välinen omaisuusvahinkoon johtanut kääntymisonnettomuus.
2. Asematien ja Ratapolun risteyksessä loukkaantumiseen johtanut onnettomuus polkupyörän ja pakettiauton välillä.
3. Kolmen auton peräänajo-onnettomuus moottoritieellä (Väylävirasto/Ely alue), johtaen yhden henkilön loukkaantumiseen.
4. Tunnelitiellä omaisuusvahinkoon johtanut onnettomuus, samalla ajosuunnalla (tilastointi puutteellinen).

Kauniaisissa loukkaantumiseen johtanut onnettomuus 2021 (Iliitu)

Onnettomuuden kulku: Asematien ja Ratapolun risteyksessä sattunut polkupyöräonnettomuus. Törmäys sattui ajoneuvon (pakettiauto) kääntyessä oikealle Asematieltä (suuntana Helsingintie) Ratapolulle ja polkupyöräilijän jatkaessa suoraan samassa suunnassa.

Liikennesuunnittelun näkökulma:

Asematie on kohdassa suhteellisen jyrkkä, mikä johtaa kohdassa molempien kulkutapojen nopeuksien kasvamiseen. Alueella on 30km/h nopeusrajoitus ja risteysalue on korotettu. Kääntyvän kulkuneuvon on haasteellista ottaa huomioon molemmista suunnista tuleva Asematien pyörä- ja kävelyliikenne. Tämä on yksi haasteista kaksisuuntaisissa ratkaisuisissa, jossa liikkuu sekä kävelijöitä että pyöräilijöitä.

Pyöräilijöiden ajonopeuksien hillitseminen pyörätiellä mm. hidastein tms. ennen Ratapolun liittymää ei ole turvallinen ratkaisu, eikä ratkaise tätä ongelmaa. Estevaikutukset pyörätiellä vievät liikkujan huomion pois liittymästä ja kääntyvästä autoliikenteestä ja vaaratilanteita saattaa syntyä herkemmin. Jatkoselvityksissä voidaan harkita esim. matalan tärinäraidoituksen maalaamista, mikäli se ei haittaa muita kulkutapoja (rullaluistelijat). Risteyksen jatkotoimenpiteisiin ja turvallisuuden lisäämiseen otetaan kantaa Postitorin kiertoliittymän suunnittelun yhteydessä.

Liikenneturvallisuuden parantaminen Kauniaisissa

Kauniaisissa on investoitu liikenneturvallisuuden parantamiseen määrätietoilla otteella viimeiset vuodet.

- Keskustan alueen ja tiettyjen pääväylien nopeusrajoitusten alentaminen 40 km/h -> 30 km/h joulukuussa 2019. Nopeuden alentamisen tulokset näkyivät mm. pääväylien onnettomuuksien vähentymisenä. Todistettavien vaikutusten arvioimiseen tarvitaan tarkastelua useamman vuoden ajalta, mutta jatkamalla 30 km/h katujen katuprofiilien muutoksia pyritään edesauttamaan rajoitusten mukaista ajamista.
- Hidasteinventointi – rakennettujen hidasteiden kuntokartoitus ja uusimishjelman laadinta 2021-2025.
- Postitorin liittymän rakentaminen – muutos risteyksestä kiertoliittymäksi, arv. 2023-2024.
- Pysäköinninvalvonta 2021 alkaen, huomion kohteena erityisesti liikenneturvallisuutta vaarantava pysäköinti.
- Kauniaisissa ei ole enää moneen vuoteen ollut yhtään liikennevalo-ohjaamatonta kahden kaistan ylittävää suojatietä.

Väärinpysäköinnin vaikutus liikenneturvallisuuteen

- Kunnallinen pysäköinninvalvonta aloitti vuodenalussa 2021, yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa. Tätä ennen valvontaa ei käytännössä ollut (poliisi valvoi resurssien puitteissa), joka johti liikenneturvallisuuden näkökulmasta haastaviin tilanteisiin. Väärinpysäköidyt autot vaikuttavat heikentävästi liikenneturvallisuuteen. Pysäköintiä ilmeni mm. pysäköintiruutujen ulkopuolella, pysäköintikieltoalueilla, maastossa ja jalankulku- ja pyöräilyväylillä.
- Kauniaisten pysäköintijärjestelyjen pääperiaatteet on suunniteltu liikenneturvallisuuden ja kunnossapidon näkökulmista. Pääosin pysäköintikieltoja on pääkatujen varsilla tai paikoissa, joissa pysäköinti vaarantaa liikenneturvallisuutta tai haittaa kunnossapitoa.
- Pysäköintirajoituksia ja -kieltojen kokonaiskuvaa katuverkolla sekä mahdollisia muutostarpeita arvioidaan kuntatekniikassa liikennesuunnittelu- ja turvallisuustyön yhteydessä. Mahdollisia muutoksia voidaan perustellusta painavasta syystä toteuttaa joustavastikin.

Pysäköinninvalvonta Kauniaisissa 2021

Ensimmäisen valvontavuoden tuloksia:

- Ensimmäisenä valvontakuukautena (1/2021) jaettiin vain huomautuksia ja vuoden mittaan valvottavia alueita on lisätty asteittain, suunniteltuun täyteen kattavuuteen. Tämä on otettava huomioon valvontatuloksien analysoinnissa ja huomautus/pysäköintivirhemaksujen määrässä alueittain.
 - Tiivistettynä voidaan todeta, että väärin-pysäköinnin mukanaan tuomat ongelmat ovat selkeästi vähentyneet.
 - Kokonaiskuvassa on virheellisten pysäköintien määrä selkeästi vähentynyt.
 - Liikennemerkkimuutoksia on tehty jonkin verran vuoden aikana.
 - Palautteita eli ns. valvontapyyntöjä Kauniaisten asukkailta tulee enenevässä määrin.
 - Negatiivista palautetta valvonnasta ei ole juurikaan tullut.
 - Keskustan alue lähikatuineen nousee tilastoissa esille.

Espoon kaupungin pysäköinninvalvonnan antamat pysäköintivirhemaksut / huomautukset Kauniaisissa 2021

Valvonnan aloitus 2021.

Tammikuu kokonaisuudessaan huomautusjakso.

	Pysäköintivirhemaksut	Huomautukset
Tammikuu	Yksi pys.virhemaksu aiheettomana	287
Helmikuu	87	15
Maaliskuu	45	16
Huhtikuu	63	4
Toukokuu	45	12
Kesäkuu	48	9
Heinäkuu	31	1
Elokuu	67	0
Syyskuu	56	6
Lokakuu	108	16
Marraskuu	86	4
Joulukuu	50	8
Yht.	688	378

Liikenne ja viestintäministeriön Liikenneturvallisuusstrategia 2022-2026

Kauniaisten liikenneturvallisuussuunnitelma tullaan tarkistamaan ja päivittämään liikenne- ja viestintäministeriön maaliskuussa 2022 julkaiseman Liikenneturvallisuusstrategia 2022-2026 pohjalta.

Yleisellä tasolla on liikenneturvallisuusstrategian tarkoituksena ohjata kokonaisvaltaisesti liikenneturvallisuustyötä seuraavien vuosien aikana. Strategiaa ohjaa nollavisio, jonka mukaisesti kenenkään ei tarvitsisi liikennemuodosta riippumatta kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä vuoteen 2050 mennessä.

Liikenneturvallisuusstrategiassa on seitsemän strategista linjausta, jotka kuvaavat liikenneturvallisuustyön painopisteitä. Linjaukset ovat

- 1) Liikenneturvallisuus on koko yhteiskunnan yhteinen asia,
- 2) Päätöksenteon on perustuttava tietoon,
- 3) Eri toimijoiden liikenneosaamista on lisättävä,
- 4) Asenteiden on muututtava liikenteessä,
- 5) Liikennejärjestelmän ja sen kaikkien osien on oltava turvallisia,
- 6) Teknologinen kehitys tuo turvallisuutta ja
- 7) Lainsäädännön on edistettävä turvallisuutta.

Raideliikenteen onnettomuudet

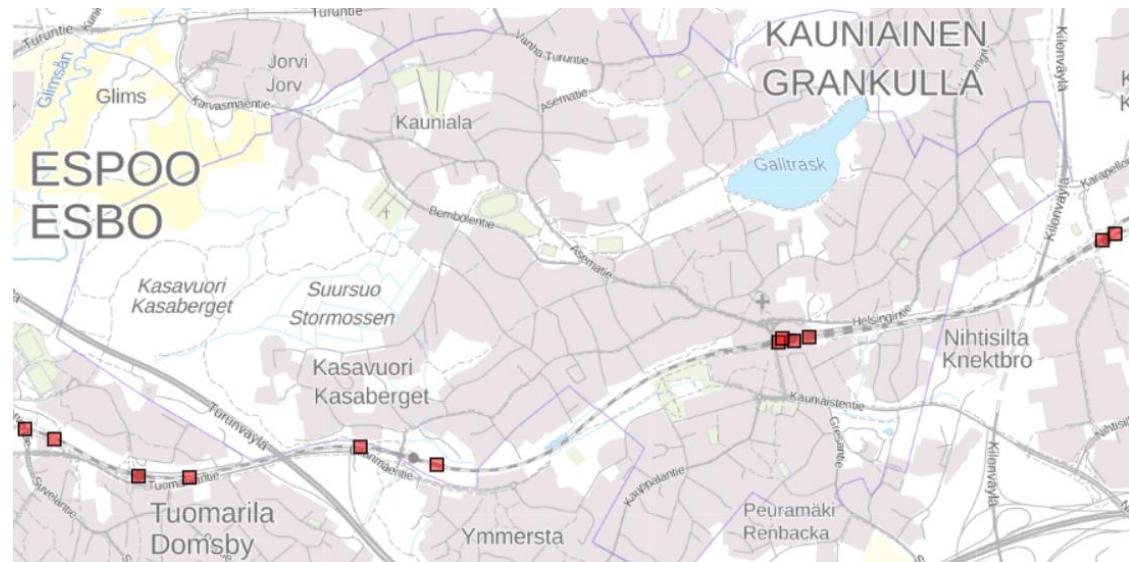
Rautatieliikenteen turvallisuustilanne Suomessa on kaksijakoinen. Junaliikenteessä tapahtuu vähän onnettomuuksia ja se on erittäin turvallista sekä matkustajien että rautateiden henkilökunnan kannalta. Samaan aikaan kuitenkin tasoristeysonnettomuuksissa ja allejäänneissä tapahtuu edelleen vuosittain useita henkilövahinkoja.

Kauniaisissa ja sen lähialueilla on vuosina 2012 – 2021 sattunut useita kuolemaan tai vakavaan loukkaantumiseen johtaneita raideliikenneonnettomuuksia. Ilmiö on huolestuttava ja raideliikenteen turvallisuuden parantaminen tulisi olla esillä turvallisuustyössä ja liikennepoliittisessa päätöksenteossa. Uudessa LVM:n Liikenneturvallisuusstrategia 2022-2026 julkaisussa tunnistetaan ja esitetään toimenpiteitä mm. tasoristeysonnettomuuksien ja tahallisten allejääntien ennaltaehkäisyyn.

Kuolonuhrin vaatinut onnettomuus Kauniaisissa ja lähialueilla 2012- 2021.

Vuonna 2021 Kauniaisten asemalla ei sattunut yhtään kuolonuhreja vaatinutta allejääntiä.

■ = kuolonuhrin vaatinut onnettomuus

Mitkä toimet lisäävät turvallisuutta?

- Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden olosuhteiden parantaminen
 - Selkeät ja loogiset reitit.
 - Kävelijöiden ja pyöräilijöiden erottelu vilkkailla reiteillä, sekä heille varattu riittävä tila. Kävelyä ei tule rinnastaa pyöräilyyn, sillä pyöräliikenne on ajoneuvoliikennettä ja se rinnastetaan autoliikenteeseen.
 - Valaistuksen parantaminen (2020).
- Loogiset liittymäjärjestelyt (kaikille liikkujille).
- Liikennetutkimustiedon kerääminen ja hyödyntäminen liikenneverkon käyttäjiltä. (liikennebarometri, henkilöliikennetutkimus ym.)
- Ajonopeuksien hillitseminen.
- Hallittu autojen pysäköinti pysäköinninvalvonnan avulla.
- Raiteiden aitaus taajama-alueilla.

Liikenneverkon tarkastelu: ajonopeudet ja laatutaso liikkumisen tavoitteiden mukaiseksi

Kauniaisissa 2020 toteutetussa liikennebarometrissa 90% antoi jalankulun ja pyöräilyn liikkumisolosuhteille melko tai erittäin hyvän arvosanan. Lähitulevaisuudessa Kauniaisten pyöräilyverkostoa on tarkoitus parantaa barometristä saatujen palautteiden pohjalta sekä vastaamaan paremmin pyöräilyn nykyisiä tarpeita ja vaatimuksia. Yhtenä tärkeimpänä hankkeena tällä hetkellä on Rantaradan Baana, pyöräily-yhteys välillä Leppävaara-Kauniainen-Espoon keskus.

Yleisellä tasolla on olosuhteita mahdollista parantaa tarkastelemalla liikenneverkkoa ja punnitsemalla uudelleenjärjestelyjä jalankulun ja pyöräilyn osalta. Pyöräily jalkakäytävällä, kapeat väylät ja risteysjärjestelyt ovat suurimpia jalankulun ja pyöräilyyn liittyviä haasteita kaupungin alueella.

Turvallinen, laadukas ja kustannustehokas keino on vuoden 2020 tieliikennelain mahdollistama Pyöräkatu, joissa nopeusrajoitus on 30 km/h. Toinen uuden tieliikennelain sallima ratkaisu on kylätie, jossa autoille merkitään tien keskelle vain yksi ajokaista. Vaihtoehtoja selvitetään Kuntatekniikassa ja mahdollista käyttöönottoa tutkitaan lähivuosille.

Tulevia toimenpiteitä liikenneturvallisuuden parantamiseksi Kauniaisissa

- Kauniainen mukana suunnittelemassa ja rakentamassa Espoon kaupunkirataa ja Baanaa.
 - Asemanseuduista (Kauniainen/Koivuhovi) modernit ja turvallisemmat.
 - Rata-alue turvallisemmaksi
- Kauniaisten pyöräilyverkoston suunnittelu ja parantaminen, tukeutuen kaupunkiradan baanaan kaupungin keskeisimpänä pyöräily-yhteytenä.
 - Osana Baanaa myös jalankulun olosuhteita ja yhteyksiä kehitetään.
 - Tutkitaan pyöräkadun tai kylätie-ratkaisun käyttöönottoa katuverkossa.
- Postitorin risteysalueen rakentaminen liikenneympyräksi. Jatkosuunnittelussa 2022, rakentaminen n. 2023-2024.
- Hidasteinventointi – olemassa olevien hidasteiden kunto tutkitaan ja laaditaan korjausohjelma tarpeen mukaan. Korjausohjelman toteutus 2021-2025.
- Kauniaisissa teetetty syksyllä 2020 liikennebarometri (kyselynä asukkaille), jonka pohjalta kehitystä ohjataan lähivuosina. Barometri tullaan teettämään neljän vuoden välein.
- Kunnallisen pysäköinninvalvonnan seuranta ja vaikutus liikenneturvallisuuteen.
- Liikenne- ja viestintäministeriö julkaissut maaliskuussa 2022 uuden liikenneturvallisuusstrategian ja sen pohjalta myös Kauniaisten liikenneturvallisuussuunnitelma tullaan tarkastamaan.